

2016

Status rotter, april 2016 –
manglende ressourcer

cks

Hvidovre Kommune/Vej- og Parkafdelingen

08-04-2016

Indhold

Resume	2
1.0 Antal årlige rotteanmeldelser.....	3
2.0 Nye krav fra Naturstyrelsen.....	3
2.1 Brug af mildere gift	4
2.2 Tilstedeværelsespligt.....	4
2.3 10 meters reglen	4
2.4 Sikringsordninger.....	5
3.0 Ressourcer	5
3.1 Nuværende ressourcer	5
3.2 Fremtidige ressourcer.....	6
3.2.1 Hvor mange besøg skal der foretages årligt?	6
3.2.2 Hvor mange besøg kan de nuværende ressourcer udføre årligt?	6
3.2.3 Manglende ressourcer	6
4.0 Nyt budget	7

Resume

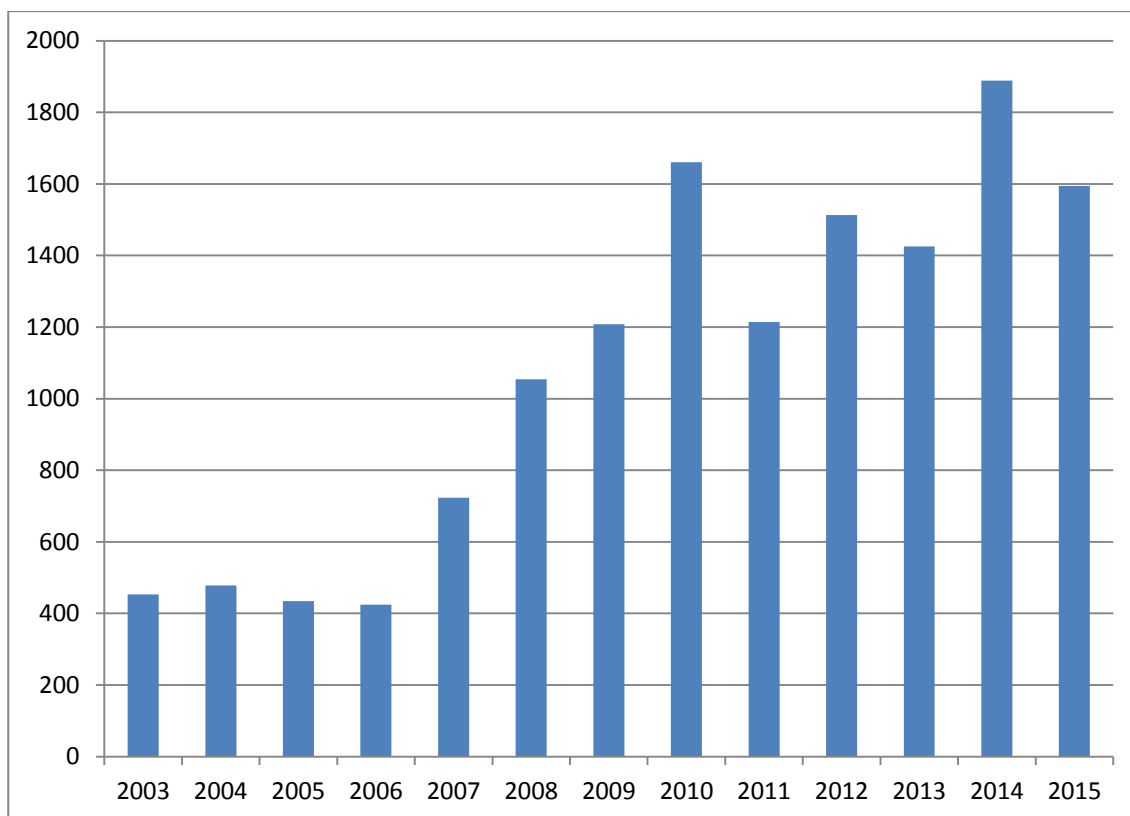
Et stigende antal årlige anmeldelser, nye lovkrav om brug af mildere gift/ingen gift, koordineringspligt med borgere ved besøg, samt efterslæb på besøg hos borgere, gør at hvis kommunen skal udføre en effektiv bekæmpelse og forebyggelse, som lovgivningen kræver, skal der yderligere ressourcer til rotteområdet. Der mangler:

- En rottebekæmper.
- Ressourcer til det administrative område, op til en fuldtidsstilling.

Det anbefales, at lade promillesatsen stige til 0,099 promille i 2017 og årene frem. I 2016 er satsen 0,073 promille. Det betyder en stigning på 26 kr. årligt pr. 1 mio. kr. i ejendomsvurdering for at sikre en effektiv rottebekæmpelse i årene frem.

1.0 Antal årlige rotteanmeldelser

Siden 2006 er antallet af årlige rotteanmeldelser steget jævnt i Hvidovre Kommune. Tendensen er den samme på landsplan. Vej- og Parkafdelingen forventer, at der fortsat vil være mange rotteanmeldelser. De næste år forventer afdelingen, at der vil være imellem 1.400 – 1.800 årlige anmeldelser.

Figur 1: Antal årlige rotteanmeldelser i Hvidovre kommune. I 2014 var der 1889 årlige anmeldelser mod 1594 i 2015.

Ud over de mange årlige anmeldelser, har Hvidovre Kommune også et efterslæb på åbne rottesager fra tidligere år. Det skyldes, at der i en periode har været for få ressourcer til bekæmpelse af rotter.

De mange nye rotteanmeldelser og efterslæbet på åbne rottesager kræver en øget forebyggelse og bekæmpelse fremover.

2.0 Nye krav fra Naturstyrelsen

I 2012 blev rottebekendtgørelsen (bek. 696 af 26-06-2012, bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter) vedtaget. Denne er siden blevet revideret i 2015 og hedder nu bek. nr. 1904, bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Bekendtgørelsen er hovedsageligt revideret i forhold til autorisation til udenlandske rottebekæmpere. Desuden er der i 2015 udgivet en vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Vejledningen beskriver, hvordan rottebekendtgørelsen skal fortolkes.

Der er nogle ændringer i den nye lovgivning, som har vist sig at have større ressourcemæssig betydning end først antaget i forhold til den daglige bekæmpelse af rotter. Disse ændringer vil blive beskrevet i det følgende.

2.1 Brug af mildere gift

Naturstyrelsen har påbudt kommunerne, at der til bekæmpelse skal benyttes den mildeste gift som muligt. Ved brug af den mildeste gift, skal giftstationerne genopfyldes oftere end ved brug af hårdere gifte. Det betyder, at der skal udføres flere tilsynsbesøg inden et givent området bliver fri for rotter, end hvis der anvendes en stærkere gift. Naturstyrelsen påbyder brug af mildere gifte, grundet frygten for at rottegiften kan ophobe sig i det biologiske system. F.eks. ses der ofte snegle i giftstationerne. Det betyder, at hvis sneglene har spist af rottegiften, vil alle dyr som spiser snegle få en dosis af giften, og på den måde kan ophobningen fortsætte i fødekæden.

Indtil 2015 har Hvidovre Kommune, som mange andre kommuner, hovedsageligt brugt giftstoffet bromadiolon til bekæmpelse. Da der er kommet mildere gifte og da Naturstyrelsen har påbudt, at de mildere gifte skal anvendes, har Hvidovre Kommune siden starten af 2015 hovedsageligt anvendt stoffet coumatetralyl til bekæmpelse.

Ved brug af stærkere gifte end nødvendigt, kan der forekomme resistens blandt rotterne. Derfor har det også været interessant at følge, om den nye gift ville virke på rotterne i Hvidovre, selv om den er mildere. Erfaringen viser, at den nye gift virker i Hvidovre, men at det kræver flere tilsynsbesøg.

2.2 Tilstedeværelsespligt

Da Naturstyrelsen frygter ophobning af gift i fødekæderne, og at andre dyr/børn skal komme i nærheden af giften, har styrelsen indført, at der skal være en person over 18 år til stede, når rottebekæmperen kommer for at bekæmpe rotter. Tilstedeværelsespligten skal sikre, at borgeren tager del i bekæmpelsen på den måde, at de f.eks. ikke flytter giftstationer etc. men får en viden om, hvorfor der bekæmpes, som der gør.

Da en bekæmpelse af rotter kan medføre mange tilsynsbesøg af rottebekæmperen, betyder det, at borgeren skal være til stede på sin bopæl mange gange. Desuden betyder det en større koordinering for rottebekæmperen i forhold til tidligere, hvor rottebekæmperen kunne påfylde giften uden tilstedeværelse af borgeren. Tidligere var det også nemmere at komme ind på de rottebefængte ejendomme, da der ikke var så mange, der havde lås på deres haver. Mange borgere arbejder ikke i kommunen, eller har ikke mulighed for at tage fri fra arbejde, og kan derved have svært ved at være hjemme til de mange tilsynsbesøg.

I praksis bruger rottebekæmperen derfor mere tid på koordinering end tidligere. Rottebekæmperen aftaler altid med borgeren, hvem der er til stede ved tilsynsbesøgene. Rottebekæmperne lægger stor vægt på, at borgeren selv er til stede ved det første tilsynsbesøg, da der bliver givet en del informationer. Derefter kan borgeren godt være repræsenteret ved en anden myndig person. Er det umuligt for borgeren eller dennes substitut at være til stede ved tilsynsbesøgene, aftaler borgeren med rottebekæmperen, hvordan der bliver bekæmpet på ejendommen.

2.3 10 meters reglen

Generelt ønsker Naturstyrelsen at der bruges mindre gift til bekæmpelse. Derfor er der for mange af giftene indført, at giftene ikke må anvendes mere end 10 meter fra bygninger. Det betyder, at der f.eks. ikke længere kan sættes gift ud langs kanaler, vandløb m.v., hvor der er mere end 10 meter til nærmeste bygning. I stedet skal der bruges burfælde eller lignende materiale til bekæmpelsen. Burfælderne og lignende materialer skal tilses dagligt, for tjekke om der er rotter i. Vej- og Parkafdelingen ved pt. ikke, hvor meget 10 meters reglen kommer til at betyde for bekæmpelsen.

2.4 Sikringsordninger

I dag har nogle større boligselskaber og virksomheder i Hvidovre tegnet aftale om sikringsordning på deres ejendomme. Ved en sikringsordning kommer et privat firma og sætter forebyggende fælder, eller giftstationer op, og udfører derefter bekæmpelse af rotter.

Fra den 11-07-2016 må de private firmaer, der står for sikringsordningerne ikke længere sætte gift ud som forebyggelse. Det betyder, at de først må sætte gift ud, når der er konstateret rotter. Det vil sige den samme metode, som ved den kommunale bekæmpelse og forebyggelsesstrategi. Hvad ændringen kommer til at betyde for sikringsordninger i forhold til økonomi/aftaler med de enkelte ejendomme, vides pt. ikke. Det vides heller ikke, om nogle af de ejendomme, der i dag er tilmeldt sikringsordninger via private firmaer, fremover i stedet ønsker en kommunal bekæmpelse.

3.0 Ressourcer

Der skal være de rigtige antal ressourcer til den rette forebyggelse og bekæmpelse.

Under normale omstændigheder vurderes en ejendom at kunne blive fri for rotter i løbet af nogle få dage – få uger. Det afhænger dog altid af kompleksiteten af den angivne sag, hvor langt tid der går inden ejendommen kan erklæres fri for rotter.

Det er svært at fastsætte, hvor mange tilsynsbesøg en rottebekæmper kan udføre om dagen, da det udelukkende afhænger af typen af opgaven, som rottebekæmperen står overfor. Der er stor forskel på om rottebekæmperen skal hente et giftdepot på en ejendom, eller om rottebekæmperen skal foretage røgprøver, gennemgå tekniske installationer for at vurdere, hvor en rotte er kommet ind i bygningen, lede efter spor fra rotterne etc. Et rottebesøg på en ejendom kan således vare fra fem minutter til flere timer.

Lovgivning foreskriver, at tilsynsbesøg af rottebekæmperen skal ske straks (i praksis inden 24 timer) ved konstatering af indendørsrotter og 8 dage ved konstatering af udendørsrotter.

Kommunen er jf. rottebekendtgørelsen forpligtet til at sikre en effektiv bekæmpelse.

I Hvidovre Kommune prioriteres indendørsrotter altid højt. Om forekomsten er ved en borger, institution eller fødevarer virksomhed prioriteres lige højt. Anmelderen får tilsynsbesøg inden for 24 timer af en autoriseret rottebekæmper - også i weekenden - når anmeldelsen vedrører en indendørsrotte.

Periodevis i spidsperioder vil det første tilsynsbesøg hos ejendomme med udendørsrotter kunne blive forskubbet, så besøget ikke nås inden for de 8 dage, som loven foreskriver.

3.1 Nuværende ressourcer

I Hvidovre Kommune er rotteområdet 100 procent brugerfinansieret via den årlige promilletakstopkrævning.

I november 2014 godkendte Kommunalbestyrelsen, at der skulle flere ressourcer til rotteområdet. I dag er der således følgende medarbejdere:

- 3 fastansatte autoriserede rottebekæmpere.
- 0,5 årsværk til rottebekæmpelse - afløser (hentes i Vej- og Parkafdelingen, hvor der er 2 medarbejdere, som i 2015 fik autorisation som rottebekæmpere).
- Ca. 7 timer til medarbejder i kontraktcenter om ugen.
- Ca. 9 timer administrativ medarbejder om ugen (25 % af en fuldtidsstilling).

Budgettet har været stramt de sidste år, da der er for få ressourcer til at håndtere efterslæb og de mange nye anmeldelser, samtidigt med et økonomisk efterslæb. Desuden har de nye krav fra

Naturstyrelsen med tilstedeværelsespligt og brug af mildere gift/ingen gift resulterer i, at der skal bruges mere tid på koordinering og bekæmpelse.

3.2 Fremtidige ressourcer

Det kan være svært at fastsætte, hvor mange besøg der skal til, før en ejendom bliver fri for rotter, ligesom det er vanskelig at fastsætte, hvor mange besøg rottebekæmperne udfører i snit pr dag. Nedenstående beregninger, skal derfor tages med forbehold.

3.2.1 Hvor mange besøg skal der foretages årligt?

Vej- og Parkafdelingen forventer årligt mellem 1.400 – 1.800 rotteanmeldelser. I gennemsnit skal der bruges 6 besøg (skønnet) med brug af den nye gift, før en ejendom bliver fri for rotter. Regnes der med årligt 1.600 anmeldelser, at der skal udføres 6 besøg pr sag * 1.600 anmeldelser = **9.600 årlige besøg**.

3.2.2 Hvor mange besøg kan de nuværende ressourcer udføre årligt?

Vej- og Parkafdelingen har på baggrund af antal rottebesøg og antal timer forbrugt i 2. halvår 2015 beregnet, hvor mange besøg der udføres i timen.

Der udføres gennemsnitlig mellem 0,8 - 1,2 besøg i timen pr. rottebekæmper. Kørsel, sikring af borgers tilstedeværelse, øvrig planlægning, indkøb af gift etc. er inkluderet i beregningen.

Det betyder, at benyttes den berammede antal rottebekæmpere, kan der årligt udføres: 3,5 medarbejdere * ca. 7,4 besøg daglig * ca. 220 arbejdsdage = **5.698 besøg årligt**.

3.2.3 Manglende ressourcer

Sammenholdes antal årlige besøg der er nødvendige, med antal af årlige besøg der udføres, ses tydeligt, at der mangler ressourcer til rottebekæmpelsen. Sker der ikke en ressourcetilførsel, vil Hvidovre Kommune blive ved med at have et efterslæb, der vil blive større. Kommunen kan ikke opfylde gældende lovgivning.

Desuden mangler der også ressourcer til det administrative område.

Kontaktcenteret tager sig i første omgang af de borgere som ringer ind med en problemstilling. Er det at anmelde en rotte, hjælper kontaktcenteret borgeren til den elektroniske løsning. Ligeledes oplyser kontaktcenteret, hvis der for eksempel er efterslæb i forhold til 8 dages fristen for udendørs besøg. Omhandler borgerens henvendelse sig om øvrige emner som kontaktcenteret ikke kan svare på, bliver borgeren omstillet til Vej- og Parkafdelingen.

Det viser sig, at de 9 timer til administrativ medarbejder i Vej- og Parkafdelingen ikke er nok. Loven foreskriver, at Kommunen både skal forebygge og bekæmpe rotter.

I forhold til bekæmpelsesdelen udfører den administrative medarbejder pt. kun de vigtigste opgaver, som f.eks. myndighedsbehandling, sikring af at rotteanmeldelsesprogrammet fungerer og den årlige lovpligtige indberetning til Naturstyrelsen.

I forhold til forebyggelsesdelen halter Hvidovre Kommune meget bagud.

Der mangler blandt andet ressourcer til at gennemføre:

- Bedre informationer til borgere (kampagner, info på hjemmeside, artikler i Hvidovre Avis, pjecer etc.)
- Dialogmøder med boligselskaber (formål information og sikre at der ikke kommer opholdsteder for rotter).

- Dialogmøder med DSB/Banedanmark. Der er mange opgaver i forhold til baneskråninger langs DSB/Banedanmarks arealer, hvor der er rotter. En indsats fra alle sider, vil kunne forebygge rotter.
- Bedre koordinering med HOFOR i forhold til kloakbrud m.v.
- Sikring af en effektiv bekæmpelse (få overblik over om der er nogle områder, hvor der forekommer rotter mere end andre steder etc., således at der kan udføres en særlig indsats i nogle områder)
- Bedre tid til myndighedsbehandling og tilsynsbesøg ved problemejendomme.
- Forbedre de elektroniske løsninger.

Foruden de årlige antal rotteanmeldelser, er der også et efterslæb fra tidligere. Der er således i skrivende stund 721 åbne anmeldelser. Da der løbende kommer nye anmeldelser, er det en vanskelig opgave at få bragt de mange åbne sager ned.

Rotteteamet har siden 2014 arbejdet ekstraordinært hårdt på at få lukket de mange åbne sager samtidigt med at de nye sager får en seriøs bekæmpelse. Rotteteamet har således fået lukket ca. 1200 sager fra efterslæbet.

Hver dag prioriterer rotteteamet hvilke adresser der skal have besøg, således at der udføres den bedste bekæmpelse med de ressourcer der er til rådighed - men det er ikke nok. Skal efterslæbet indhentes og lovgivning overholdes, skal der sættes ekstra ressource på rottebekæmpelse og forebyggelse. Vej- og Parkafdelingen mener, at der de næste år skal sættes ekstraordinært ressourcer ind på området, således at efterslæbet bliver indhentet og de forskellige forebyggende foranstaltninger kan sættes i værk og kan komme ind i en daglig drift.

Det foreslås, at der tilføres yderligere:

- Et mandeår til autoriseret rottebekæmpelse.
- Ressourcer til det administrative område, der svarer op til en fuldtidsstilling.

En ressourceforøgelse vil betyde at promillesatsen skal stige. I den forbindelse foreslås at sætte promillesatsen, så det økonomiske efterslæb kan reduceres.

Kommer der ikke flere ressourcer til rotteområdet, vil det betyde:

- At rottebekendtgørelsen ikke kan efterleves og Hvidovre Kommune derved kan få påbud af Naturstyrelsen for ikke at opfylde gældende lovgivning.
- Der vil ske ophobning af sager.
- Der vil blive flere rotter i kommunen.
- Der vil gå længere tid mellem hvert tilsynsbesøg hos borgerne.
- Der vil komme flere henvendelser fra borgere, som efterlyser tilsynsbesøg.
- Der vil ikke ske en effektiv bekæmpelse, som kommunen er forpligtiget til at udføre. Laboratorieforsøg har vist, at to rotter ved de optimale betingelser kan blive til 864 rotter på et år. Derfor er det vigtigt med en hurtig opstart af bekæmpelse på ejendomme, hvor der er konstateret rotter.
- Der vil ske frustrationer blandt rottebekæmpere og administrativ personale, da bekæmpelse og forebyggelsen ikke har tilstrækkelig effekt.

4.0 Nyt budget

Området skadedyrsbekæmpelse er i princippet brugerfinansieret, idet udgifter og indtægter skal balancere over år. Indtægterne opkræves hos borgere og virksomheder ved den i budgettet årlige takstfastsættelse af promillen af ejendomsvurderingen.

Taksten er for 2016 fastsat til 0,073 promille svarende til et indtægtsprovenu på ca. 3,3 mio. kr.

I budgettet for 2016 er der til udgifter til rottebekæmpelse inkl. administrationsbidrag afsat 3.101.621 kr. og til indtægter 3.260.472 kr.

Rottebudgettet er trængt, og Vej- og Parkafdelingen foreslår derfor følgende budgetændring, gældende fra 1.7.2016.

Derfor har Vej- og Parkafdelingen opstillet et nyt budget for rottebekæmpelse de næste år. Det nye budget er angivet i tabel 1.

	Nuværende budget 2016 (3,5 rottebekæmpere, ¼ adm.med.)	Ændret budget 2016 (4,5 rottebekæmpere, 1 adm.med.+)	Ændret budget 2017 og overslagsår i 2017 priser (4,5 rottebekæmpere, 1 adm.med.+)
Lønninger (rottebekæmpere, afløser, adm. medarbejder)	2.212.221	2.551.111	3.012.704
Konto 6 adm.udg., husleje mm	432.400	432.400	441.913
Daglig drift (materialer, biler, gift, tryksager, telefoni, indkøb af konsulentbistand etc.)	457.000	632.000	697.004
Udgiftsbudget	3.101.621	3.615.511	4.151.621
Mellemværende: +afvikling / -forøgelse	158.851	-355.039	272.612
I alt	3.260.472	3.260.472	4.424.233
Promillesats	0,073	0,073	0,099

Tabel 1: Angivelse af nuværende og ønskede fremtidige ressourcer.

Mellemværende ultimo 2015 viser et underskud på kr. 1.241.672.

Det fremgår at der ved ansættelse af de ekstra ressourcer pr. 1.7.2016, vil komme et yderligere underskud i mellemværendet på kr. 355.039 i 2016.

For igen at skabe balance i mellemværendet med kommunens kassebeholdning, samt til dækning af ekstraudgifterne forslås det, at der i forbindelse med budgetforslag 2017 – 2020, sker en forøgelse af promillesatsen fra den nuværende 0,073 til den foreslåede 0,099 i 2017. Det vil betyde, at der pr. 1 mio. kr. i ejendomsvurdering skal opkræves 26 kr. mere ved grundejeren årligt.